

[Aksel Larsen.]

hvor betydningsfuldt det har været —, saa giver det ikke de bedste Varsler for Kommissionens hurtige Arbejde. Jeg kan udmærket forstaa, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ikke nævnte denne Sag blandt Mærkesagerne, men placerede den blandt de saglige Love. Landstingets Afskaffelse er ikke mere en Mærkesag.

Saa er der Skoleloven, som ogsaa hører til de saglige Love. Jeg har ellers altid troet, at det med Adskillelsen af Skole og Kirke var en Mærkesag, for den staar paa Programmerne. Jeg kan maaske ogsaa lige nævne de indirekte Skatter.

Og saa skal jeg sige et Par Ord til det ærede Medlem Hr. Steen. Det ærede Medlem Hr. Steen siger, at selvfølgelig kan man sagtens opregne en hel Masse Ting, som ikke er gennemført, men det kommer man ikke ret langt med. Nej, man skal naturligvis ikke forlange Rom bygget paa een Dag, man skal ikke forlange muget ud i Augiasstalden paa een Vinter. Men det, man har Lov til at forlange, er, at man i hvert Fald ser den gode Vilje. Men den har det skortet paa i saa mange Tilfælde, saa man foruden at faa Mistanke om visse Hemninger, en vis Frygt for Gennemførelsen af det egne Program, ikke kan frigøre sig for den Tvangstanke, at Samarbejdet inden for Regeringen er af en Art, saa det ligefrem forhindrer Mærkesagernes Løsning. (*Christmas Møller*: Hvorfor skal det være en Tvangstanke?). Det er muligt, at det ikke er en Tvangstanke, siden det ærede Medlem Hr. Christmas Møller føler sig stødt over dette Udtryk. (*Christmas Møller*: Nej, nej). Naa, ikke stødt ... men i Regeringspartierne vil man jo betragte det som en Tvangstanke; de kan ikke med den bedste Vilje se, at det er fuldkommen naturligt, at vi andre beskæftiger os med det.

Men maa jeg ikke, medens jeg er ved Mærkesagerne og alle de andre udmærkede Ting, der er gennemført, rejse et Spørgsmaal angaaende noget, som ogsaa er en Mærkesag. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har i sin Optælling af Resultaterne naturligvis med fuld Ret foruddiskonteret de Foranstaltninger i Retning af Lovgivning, der endnu ikke er endeligt gennemført; men det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har ikke omtalt Foranstaltninger vedrørende en særlig Mærkesag, de Foranstaltninger, som bl. a. skal foretages her paa Lørdag 8 Dage. Det vilde ellers have været af Interesse at høre den socialdemokratiske Ordfører ogsaa rose Regeringen for dens Initiativ, hvad angaar at fejre Konge-

huset, Monarkiet som Princip og Monarken som Person.

Jeg skal ikke opholde mig ved Smaatingene i denne Sag, f. Eks. dette, at Rigsdagen stiller jeg ved ikke hvor store Summer til Raadighed for at fejre dette Jubilæum — jeg ved heller ikke med hvilken Berettigelse. Jeg ved ikke noget om, at man her i Tinget har besluttet noget om disse Udgifter, men det bliver for mig for saa vidt Smaating. Det afgørende for mig er, at man overhovedet lægger an til at fejre dette saakaldte Regeringsjubilæum og gør det paa den Maade, at Regeringen og Statsministeren kommer med en personlig Virak eller Kongerøgtelse til den arvelige Monark, fuldkommen forglemmende, hvad der skete i 1920. Man gør det ogsaa paa den Maade, at man i Arbejderbefolkningen og blandt de fattigste i vort Land søger at forlene Kongehuset og Monarkiet med en Nimbus, som det aldeles ikke fortjener; man forsøger at gøre Monarkiet populært ved i Anledning af Kongejubilæet pludseligt at bevilge større eller mindre Beløb til de fattige, og paa Frederiksberg, hvor man er i Mindretal, gør man endda sin Tilslutning til et Par Lystestager afhængig af, at der skabes en vis Aflad ved Bevilling af et ekstraordinært Tilskud til Børneforsorg.

Her vil jeg rette Bebrejdelser mod begge Regeringspartierne. Jeg vil sige: Det er farligt dette. Det er naturligvis i Almindelighed farligt, at et Par Partier, der skal gaa for at være republikanske, og som har Republikken paa deres Program, paa den Maade hylder Monarkiet og Monarken; men det er dobbelt farligt i vor Tid, hvor enhver Styrkelse af Kongen og Kongehuset som Personer og Institution kan og maa indebære en Fare for den demokratiske Orden i Landet.

Jeg talte før om 1920, og hvad der skete dengang, er ikke glemt. Jeg ved meget vel, at i 1924 udsendte den nuværende Statsminister en Bulletin om, at han havde talt med Kongen, og at de to Parter under Samtalen var blevet enige om, at Begivenhederne i 1920 skulde være glemt, og at noget saadant skulde ikke gentage sig. Jeg ved ikke, hvad Garanti man har faaet herfor. Men jeg ved, at Kongehusets tyske Sympatier er meget udprægede, jeg ved, at Kongehusets, hvis jeg maa bruge det Udtryk, personlige Beundring for Hitler er meget stor, jeg ved, at Kongens Omgivelser i meget høj Grad er en tyskvenlig, nazistisk indstillet Godsejer- og Officiers-Camarilla. Det forekommer mig netop under disse Omstændigheder farligt, at den